

Maciej Etel, Anna Piszcz (red.),
Ustawa o transporcie drogowym. Komentarz,
C.H. Beck, Warszawa 2020, ss. 788

Pomimo ciągłego rozwoju nowych, w tym nowoczesnych i innowacyjnych sposobów (oraz środków) transportu wykorzystujących coraz częściej i w coraz większym stopniu innowacyjne technologie, a także ich różnorodnych kombinacji łączących zróżnicowane sposoby transportu z wykorzystaniem różnych środków przewozu (jak również – co warto podkreślić – ciągłego rozwoju środków komunikowania się na odległość, które umożliwiają porozumiewanie się bez potrzeby przejazdu na miejsce spotkania) transport (przewóz) drogowy pozostaje podstawową gałęzią przewozu, bez której nie jest w zasadzie możliwe dotarcie osób lub towarów na umówione miejsce przeznaczenia, czy też przekazanie informacji lub dokumentacji. Nawet bowiem w przypadku korzystania dla celów przewozu (osób lub rzeczy) z transportu lotniczego, morskiego, rzeczno-godowego czy kolejowego (czy też określonej perspektywy transportu kosmicznego), w tym z wykorzystaniem najnowszych innowacyjnych technologii w obszarze transportu, przynajmniej ostateczny przejazd na miejsce przeznaczenia odbywa się transportem drogowym (w tym autobusem, tramwajem, trolejbusem, taksówką czy rowerem). Transport drogowy pełni ponadto stałe funkcje pomocnicze (subsydiarne), w tym zastępcze w stosunku do innych sposobów transportu, zwłaszcza lądowego. Również w okresie dosyć szerokich ograniczeń przemieszczania się wynikających z pandemii COVID-19 jedynie przy użyciu transportu drogowego mogły być zaspokajane podstawowe potrzeby społeczne, łącznie z bytowymi obejmującymi w szczególności niezbędne dla codziennego życia zakupy.

Z dużym uznaniem i zadowoleniem należy przyjąć zatem doskonałą realizację zamiaru skomentowania pod redakcją naukową M. Etela i A. Piszcz przepisów ustawy z 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz. U. 2019, poz. 2140, ze zm.). Ustawa ta stanowi normatywny fundament zasad podejmowania i wykonywania transportu drogowego, odpowiedzialności za naruszenie obowiązków oraz warunków przewozu drogowego, jak również funkcjonowania Inspekcji Transportu Drogowego. Wdraża ona do prawa krajowego postanowienia szeregu znaczących aktów UE określających obowiązki i warunki przewozu drogowego.

Od czasu wejścia w życie ustawa o transporcie drogowym była wielokrotnie nowelizowana. Pomimo że doczekała się już w przeszłości komentarzy prawniczych, w tym zwłaszcza autorstwa R. Strachowskiej (Wolters Kluwer, Warszawa 2011, wyd. 2, ss. 512) czy G. Lubeńczuka i K. Sikory (C.H. Beck, Warszawa 2013, ss. 563), nie ulega wątpliwości, iż niezbędne było ponowne wyjaśnienie znowelizowanych regulacji w niej zawartych. Trzeba mieć także na uwadze, że na mocy przepisów ustawy o transporcie drogowym zostało wydanych ponad 2200 aktów wykonawczych, a w aktualnym stanie prawnym ustawa ta stanowi podstawę prawną 32 rozporządzeń, 118 uchwał, 64 zarządzeń i 21 porozumień. Przepisy tej ustawy odnoszą się ponadto do wielu aktów prawa unijnego określających obowiązki i warunki przewozu drogowego. Autorzy komentarza przy pomocy znakomitych Redaktorów podjęli się zatem bardzo doniosłego z perspektywy praktycznej

i teoretycznej zadania, zważywszy przede wszystkim na to, że komentowana ustawa odnosi się do złożonej problematyki oraz była wielokrotnie nowelizowana (w tym redakcyjnie i merytorycznie modyfikowana, przede wszystkim przez dodanie, ale także uchylanie poszczególnych jej unormowań), co w praktyce może potencjalnie znacznie utrudniać prawidłowe rozumienie zawartych w niej przepisów.

W komentarzu w sposób wnikliwy i gruntowny wyjaśniono znaczenie ustawy o transporcie drogowym jako całości, a także poszczególnych jej unormowań. W związku z tym recenzowany komentarz wychodzi naprzeciw oczekiwaniom przede wszystkim przedsiębiorców prowadzących działalność w obszarze transportu drogowego, ale również prawników zajmujących się w swojej praktyce zagadnieniami z tego zakresu. Komentarz posiada przy tym istotne ogólne i szczegółowe walory poznawcze. Jestem zatem przekonany, że będzie bardzo cenną pomocą przy interpretacji oraz stosowaniu komentowanej ustawy.

Zespół autorski¹ został dobrany bardzo starannie w sposób przemyślany. Tworzą go osoby o uznanym dorobku naukowym, zajmujące się problematyką z obszaru prawa transportu drogowego (lub zagadnieniami bezpośrednio z nią związanymi), co stanowi rękojmię wysokiego poziomu naukowego, jak również dostrzeżenia kluczowych problemów praktyki stosowania prawa w tym zakresie. Autorzy komentarza uwzględnili w nim najnowszą literaturę i orzecznictwo. Nie unikali przy tym proponowania w komentarzu właściwych rozwiązań złożonych problemów praktyki oraz nauki prawa transportu drogowego. Na uwagę zasługuje bardzo przejrzysta i konsekwentnie stosowana systematyka komentarza. Poza ogólnym spisem treści, wykazem skrótów oraz wykazem literatury, w komentarzu tym znajduje się ogólne wprowadzenie do całości komentowanej materii, a także szczegółowe wprowadzenia do poszczególnych rozdziałów. W każdym z komentowanych artykułów znajduje się spis treści, który porządkuje komentowaną materię i ułatwia czytelnikowi odnalezienie interesującego go fragmentu opracowania.

Jestem przekonany, że bardzo dobrym pomysłem jest zatem zakupienie egzemplarza prezentowanego komentarza w celu zdobycia lub rozszerzenia wiedzy na temat prawnych aspektów sposobu transportu, z którego korzystamy w zasadzie codziennie. Zgodnie bowiem ze znaną łacińską paremią *volenti non fit iniuria – chcącemu – wiedzieć więcej na temat przepisów dotyczących transportu drogowego – nie dzieje się krzywda, ponieważ dura lex sed lex (twarde prawo, ale prawo – które obowiązuje)*.

Dr hab. Grzegorz Koziół, prof. ucz.

Wydział Prawa i Administracji UMCS, Instytut Nauk Prawnych

¹ Zespół autorski: dr Mateusz Chołodecki, dr Anna Drabarz, dr Łukasz Dubiński, dr hab. Aneta Giedrewicz-Niewińska, dr Łukasz Grzejdziak, dr hab. Agata Jurkowska-Gomułka, prof. WSiIZ, prof. dr hab. Dariusz Kijowski, dr Paulina Korycińska-Rządca, Agata Sobusiak.